

Betlémy aneb Vánoce na hradě 2007

Vánoce jsou každoroční příjemnou tečkou za uspěchaným rokem. V domech se rozzáří svíčky, zavoní purpura, všichni se na chvíli zastavíme a necháme unést vánoční atmosférou. Právě ke zpříjemnění těchto svátečních chvil je pro vás připraveno sedmé pokračování výstavy **Betlémy - aneb Vánoce na hradě**, která se uskuteční v galerii Slezskostravského hradu.

Co můžete vidět?

Betlémy dřevěné, keramické, skleněné, perníkové, také betlémy ze šustí, kúry, kamínků, háčkové a další. Nebudou chybět ani vánoční ozdoby, stromečky, vánoční dekorace, koledy a cukroví.

K výstavě se letos poprvé připojí také expozice „**Stolování našich babiček**“. Návštěvníci se mohou těšit na dobový nábytek, vybavení tehdejších kuchyní, ukázky různých vánočních zvyků - lití olova, plovoucí skořápky, vánoční ozdoby, vánočky a cukroví.

Novinkou je také soutěž „O nejhezčí vánoční stromeček“. Zúčastnit se mohou jednotlivci i kolektivy, kteří poslali včas přihlášku do soutěže. Hlavním kritériem hodnocení je originalita. Vítěz obdrží vánoční dárek!

Festival **SOUZNĚNÍ** je osmým ročníkem započaté tradice. Můžete se těšit na pořady s adventní hudbou, vánočními zvyky, koledou, s ukázkou a předváděním zvykosloví a řemesel. Představuje zejména mizející svět lidových tradic části Karpatského oblouku na území ČR (severní Moravy a Slezska), Slovenska, Polska i Maďarska.

Prezentují se zde děti i dospělí, amatéři i profesionálové a mistři lidových řemesel. Domáci i zahraniční tvůrci předvedou výrobu vánočních ozdob, keramiky, lidových šperků, kovových, kožených a rezbářských výrobků...

Program - Souznění 2007

Čtvrtek 13. 12. 2007

18:00 Obchůzky s koledou - Stodolní ulice Ostrava
20:00 Koncert duchovní a světeční lidové hudby - Klub Templ

Pátek 14.12. 2007 - Kostel sv. Václava v Ostravě

19:00 Duchovní hudba a poetické slovo

Sobota 15.12. 2007 - Kozlovice

8:00 Vánoční jarmark s lidovými řemesly

9:00 Obchůzky s koledou a volná vystoupení
Fojtství a centrum obce

15:00 Koncert duchovní hudby a písní

Kostel sv. Michaela Archanděla

18:00 Adventní a vánoční pořad - Sál OÚ Kozlovice

Neděle 16. 12. 2007

10:00 Mše svatá

Chrám Panny Marie Královny v Ostravě-Mar. Horách

16:30 Setkání s lidovými tvůrci a řemesly

Foyer DK města Ostravy - volná vystoupení

18:00 Galakonzert Souznění - Divadelní sál DK města Ostravy
- Janek Ledecký a Nosticovo kvarteto, Martin Ševčík, r Kralytsia ze Žytomyru (Ukrajina), ČLM Rozmarýnek a Vycpálkovci z Prahy, Zpěváčci 2007, CM Valašský vojvoda a sólisté...

Senioři se srdcem na dlani

Vánoce by měly být časem k zastavení, posezení s blízkými a přáteli, časem plánů pro dny příští. Bohužel, ne všechna rozhodnutí, učiněná během adventního rozjímání bývají správná. Všude jsou vtíravé připomínky svátků rodinných a duchov-

ních. Komerce nám vnucuje pohled na teplo rodinného krbu a štěstí ve společnosti nejbližších. Není divu, že tyto svátky velmi těžce nesou také někteří senioři. Člověka v jistém věku dojmají třeba i zdánlivé maličkosti. Strach z pocitu osamění může být také jedním z důvodů, proč se jinak soběstační senioři rozhodnou požádat o umístění do některého z ústavních zařízení. Pomineme-li fakt, že jen ostravský magistrát eviduje tisíce žádostí, je to rozhodnutí moudré pouze zdánlivě. Z rozhovoru se svými pacienty vím, že v ústavní péči hledají jistotu zázemí, domnívají se, že zaplaší stesk po dětech.

Jenže jedné starosti se zbaví a další jim přibudou. V určitém věku se člověk jen velmi obtížně vyrovnává i s drobnými změnami životního rytmu a každodenních návyků. Stěhování (s tím souvisí i prodej bytového zařízení k němuž se váží vzpomínky), zpretrhání vazeb se sousedy, to vše má velice neblahý vliv na psychiku a následně na zdravotní stav. Dalším obtížným krokem je navázání nových vazeb a kontaktů s obyvateli v domově důchodců. Každý z nich je jiný, každý si s sebou nese svá životní břemena. Utíká-li takový senior před spory s rodinou nebo se sousedy, brzy je nahradí neshody se sousedy novými...

Patrně stejně nepřekonatelný je i problém zpretrhaných rodinných vazeb. Teplo z ústavního ústředního topení závan chladu dětmi opuštěného hnízda nezaplaší.

Věřím na náhody. V době, kdy jsem si nejvíce lámal hlavu nad tím, jak uchopit téma konce roku a ukázat na možnosti zpříjemnění roku nadcházejícího, dostala se mi do ruky útlá knížečka Alberta Schweizera s názvem *Nauka úcty k životu*. Podle něj úcta k životu žádá, abychom vždy nějak a něčím byli lidmi pro lidi. Ty, kteří se v povolání nemohou vydat jako lidé lidem a jinak nemají nic, co by mohli dát, nabádá, aby obětovali něco ze svého času a volných chvil, i když jich mají poskrovnu. „Otevřete oči a hledejte, kde nějaký člověk potřebuje trochu času, trochu přátelství, trochu účasti, trochu společnosti, trochu práce nějakého člověka. Možná, že je to člověk osamělý nebo člověk zatrpklý nebo nemocný anebo nešika, jemuž něčím můžeš být užitečný. Třeba je to stařec nebo dítě. Nebo třeba nějaké dobré dílo potřebuje dobrovolníky, kteří obětují volný večer či mohou dělat pochůzky. Kdo dokáže spočítat všechny způsoby využití, k nimž se může hodit provozní kapitál zvaný člověk?

Proto hledej, zda se nenajde použití pro tvoji lidskost. Nedej se odstrašit, musíš-li čekat nebo experimentovat.

Buď připraven na zklamání. A nedej si ujít vedlejší povolání, v němž se osvědčíš jako člověk pro lidi. Je ti dáno jen jedno, jestli skutečně chceš... Tak mluví pravá etika k těm, kdo mohou poskytnout jen maličko času a jen maličko lidskosti. Blaze jim, jestliže jí budou poslušni a uchrání se toho, aby jako lidé chřadli, protože promeškali příležitost k obětavosti.

Ti, jimž je dopráno uskutečňovat svobodnou osobní službu, nechť to pokládají za štěstí, jímž se stávají pokornými...Kdo si předsevze konat dobro, nesmí čekat, že mu proto lidé uklidí z cesty kameny, nýbrž musí být připraven na osud, že mu nějaké kameny do cesty naválí. Jen ta síla je může překonat, která se prožíváním těchto překážek stane vnitřně hlasitější a silnější.

Po přečtení těchto pasáží jsem na chvíli zalitoval, že už není možné tohoto člověka poznat osobně. Setkání by to bylo jistě velmi obohacující.

Obohacující jsou však i setkání s celou řadou světově méně známých, za to však přinejmenším stejně nadšených, hlubokých, statečných a nesmírně laskavých lidí. Stačí se jen rozhlédnout. Může to být váš blízký, přítel nebo někdo z oceněných v letošním prvním ročníku ankety Senior roku 2007. Také díky vašim hlasům se veřejné pocty a dalšího titulu dostalo ženě - lékařce MUDr. Blance Malé, která svým životem jakoby nepřímou naplňovala právě citovaná slova Alberta Schweizera.

MUDr. Hugo Příbyl, Ph.D.

**Redakční rada SeniorTipu
přeje všem čtenářům
krásné prožití vánočních
svátků a mnoho štěstí
v roce 2008**

Zpravodaj SeniorTip vychází za podpory těchto institucí:

Město Ostrava

Statutární město Ostrava
Městský obvod

Vycházky i v zimě

Přesto, že v zimě chodíme na vycházky ve srovnání s jarními nebo letními měsíci o poznání méně, neznamená to, že není co nabídnout.

Tentokrát jsme jako tip vybrali město, jehož dějiny je třeba hledat na listinách o hradu Landeku, neboť toto město v těchto nejstarších dobách k tomuto hradu náleželo. Předpokládá se, že zakládací listinu vydal český král Přemysl Otakar II.

Leží na úpatí Hlučínské pahorkatiny. Malebná scenérie okolní přírody spolu s kulturními památkami a nabídkou rekreačních možností podtrhuje jeho turistický význam. Město patří k přirozeným centrům bývalého opavského okresu. Akam to tedy míříme?

Naším cílem je město Hlučín.

Jeho poloha na spojnici Ostravy a Opavy je ideálním místem pro výlet. Cestu si do něj určitě najdete, pro ostravské zájemce doporučujeme spojit historii s pohybem - tedy příjemnou nenáročnou turistickou vycházku (délka cca 10 km bez převýšení). Trasa začíná v Ostravě - autobusem MHD č.34,56 do Hlučína, výstup na aut. nádraží

Zastavení první je hned u autobus. stanoviště, kde můžete shlédnout Mausoleum rodiny Wetekampovy. Tato monumentální stavba z 19.stol. je jediná svého druhu v okrese Opava. Mausoleum bylo vybudováno v r. 1898 na hřbitově vedle evangelického kostela. Jako rodinné pohřebiště je nechal postavit Vilém Wetekamp, vrchní účetní statků Rothschildových, který vedl stavební pokladnu při stavbě evangelického kostela a sám se také na této stavbě finančně podílel. V hrobce jsou pohřbeni čtyři členové této rodiny. ▼

Evangelický kostel

Naše vycházka dále vede po modré značce směrem k náměstí. Zde stojí za pozornost budova Radnice.

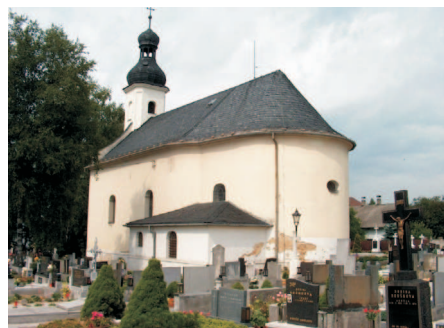
Jedná se o pozdně klasicistní stavbu, stojící uprostřed jihovýchodní strany náměstí. V roce 1843 připomínána jako stavba s věží, od roku 1868 s novodobým balkónovým portikem.

Na náměstí stojí také rodný dům malíře Jana Bochenka (nar. 2.5.1831). Vyučil se u svého otce stolařem. Od útlého dětství projevoval výrazný výtvarný talent. Maloval portréty, krajiny i církevní obrazy na zakázku a za ušetřené peníze odešel r. 1849 studovat na akademii výtvarných umění do Berlína. Ke sklonku života často navštěvoval rodné Hlučínsko, pro které namaloval řadu církevních obrazů.

▲ Po prohlídce náměstí se vydáte k zámku. Zámek tvoří jednu z dominant města a je významnou stavební památkou. Stojí v místech bývalého gotického hradu z 2. pol. 14. století. Zámecká budova je z počátku 16. století (dochoval se gotický portál). V zámku sídlí Muzeum Hlučínska (viz naše pozvánka). ►

Hřbitovní kostel sv. Markéty z roku 1538 stojí hned vedle kostela sv. Jana Křtitele. ▼

Nedaleko zámku najdete kostel sv. Jana Křtitele. Průčelí a věž kostela jsou upraveny barokně. Kostel tvoří rovněž charakteristickou dominantu města, kterou dotváří i hřbitovní kostel sv. Markéty. Oba kostely patří mezi kulturní a historické památky Hlučína.

Od zámku vycházka dále pokračuje po modré značce, po ulici Promenádní k restauraci Stará celnice, pak kolem jezera (šterkovny) až k mostu. Za mostem z hlavní silnice zahnete doleva a podél řeky se pohodlně dostanete až do Ostravy - Poruby.

Naše pozvánka

Pokud půjdete na vycházku v době kolem vánoc, doporučujeme zastavit se v Muzeu Hlučínska, kde do 21. 1. 2008 probíhá výstava

„VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI ČESKÉ VĚDY A TECHNIKY“

Za prohlídku stojí také výstava betlémů, která je zde rovněž každoročně v čase vánočním umístěna.

DOTÝKANÍ OSTRAVOU

V našem miniseriálu představujeme opět dámu, což ale neznamena, že se stáváme feministickým časopisem.

Jenže řekněte sami - máme v Ostravě a jejím okolí mnoho dobrých ředitelů?

Jednou takovou je ředitelka Komorní scény ARÉNA -

RENÁTA HUSAROVÁ

Někteří naši čtenáři, hlavně ti mimoostavští, možná teď přemýšlejí - Aréna, Aréna, kdepak to v té Ostravě je?

Ostavští senioři si jistě dobře pamatují Divadlo hudby, které po léta sídlilo v rohovém domě na Masarykově náměstí. V roce 1994 změnilo jak se módně říká svou image a stalo se Komorní scénou Aréna. Důvod byl prostý. Původní divadlo, které hlavně hudbou, tedy kvalitními gramofonovými nahrávkami, plnilo své zadání, muselo zaniknout. Přece dříve jsme si nemohli koupit desky s nejlepšími nahrávkami ze světa, a to nejen s hudbou klasiků, ale zejména se současnou hudbou pro mladé či jazzem a také neexistovaly kvalitní domácí aparatury k přehrávání. A tak jsme se museli orientovat na něco nového, tedy na klasický divadelní provoz tím, že jsme postupně budovali herecký soubor a repertoár. Už tehdy jsme ale usilovali o prostor, který by nám patřil a byl více přizpůsobený technicky. Po rekonstrukci Knihovny města Ostravy jsme se spolu s ní i my stěhovali do opravené budovy u Sýkorova mostu. S podporou města a Ministerstva kultury hrajeme divadlo v zajímavém, byť nevelkém sále a máme zpravidla vyprodáno.

Jako divačka potvrzuji a jako bývalá speakerka Divadla hudby se ptám: už kdysi v minulosti jste se pokoušeli nejen o hraní z gramofonu, ale i poezii, čtení literatury a dokonce o kabaret.

Zatím se věnujeme jen divadlu, ale nové umělecké vedení má velké plány. Třeba v listopadu ve spolupráci s Obcí spisovatelů jsme měli scénické čtení z děl krajo- vých spisovatelů, včetně poezie a myslím, že nepůjde o jediný večer tohoto druhu. Kabaret zatím nemáme, rodí se těžce, ale snad se diváci i toho dočkají. Zatím se staráme hlavně o zajímavý divadelní repertoár.

Divadlu loutek šéfuje žena, stejně tak dáma vede Ostravské muzeum (i k nim se brzy vypravíme), ale teď mne zajímá jaká byla ta Vaše cesta k ředitelování, tedy prosím o curriculum vitae.

Jako absolventka Palackého univerzity jsem začínala v Domě kultury na úseku práce s dětmi, pak už přišlo umění, které jsme s Marií Beránkovou dovážely do Ostravy ze světa. Byla to divadelní představení a také koncerty a já jsem se už tenkrát věnovala produkční práci, která mne následně čekala v Divadle hudby. Po odchodu tehdejšího ředitele jsem jeho práci převzala já a zatím funkci zastávám zejména díky tomu, že se orientuji nejen v umělecké profesi.

Prosím alespoň to krátké curriculum vitae...

Narodila jsem se v Ostravě a mám-li být úplně přesná, pak můj nejranější život je spjat s Poděbradovou ulicí. Bydlela jsem tam, chodila do základní školy, pak gymnázium na Šmeralce a miniúlet do Olomouce. Nemám žádné herecké či divadelní předky - to už spíš ty produkční. Jedna z mých babiček, která náhodou bydlela přímo nad mou kancelář v Divadle hudby byla nadšenou ochotnicí. Jsem vdaná, mám syna, dceru a chlubím se už třemi vnoučaty. Myslím, že ze všech budou herci - tak to ti malí se mnou umějí.

Budova knihovny města Ostravy v níž sídlí Komorní scéna Aréna

Prohlížím programy posledních let a zdá se, že se většinou věnujete současným hrám. Klasika, jako třeba Čechov, Shakespeare je spíš výjimkou.

To je pravda, ale není to cílené. Náš umělecký šéf tvrdí, že by rád vychoval ze stávajících herců jakési Činoherní studio, které by navázalo na nejlepší tradice pražského Činoherního klubu, což byli původně skvělí herci působící v Ostravě. Třeba se to ukáže už v inscenaci, kterou studujeme v této sezóně - Penzionu pro svobodné pány. To byl kdysi hit Činoherního klubu. A také se těším na dramaturgii románu Klause Manna-Mefisto. Pamatu- jete možná skvělý film s Mario Brandauerem. Je to klasika, nebo současnost?

Asi obojí, určitě bude souznít s naší přítomností nebo nás alespoň rozesměje. Ale co pobavilo Vás, resp. co Vás ve Vaší funkci těší?

Určitě úspěchy divadla, které nebudu všechny vyjmenovávat, ale jeden vzpomenu. Na poslední činoherní přehlídce "OSTRAVAR" mne oslovil renomovaný pražský kritik Josef Herman. Řekl, že se domníval, že přestěhování divadla do nových prostor se stejnými herci, s přenesením repertoáru bude historicky znamenat, podobně jako se stalo dříve s Divadlem na Provázku, když ne zánik, tak alespoň delší přerušení činnosti souboru. Dle jeho mínění se u nás tak nestalo a to bylo pro mne osobně velkým oceněním. Nebudu zmiňovat kladná hodnocení některých našich herců, či jejich následná angažmá v Národním divadle, ale z úplně poslední doby připomenu výrok Milana Uhdeho, který viděl našeho Racka jako nejlepší inscenaci Čechova za uplynulých nejméně třicet let. Jezdíme po činoherních festivalech - Plzeň, Hradec Králové. O našem divadle se píše v tisku odborném i běžném.

ROZHOVOR

A teď otázka možná pro Vás složitější. Co byste doporučila z Vašeho současného repertoáru poučeným seniorům, kteří jsou ochotni shlédnout i velmi moderní dramatikou a naopak těm, kteří jsou zvyklí spíš na Oscara Wilda? Anebo ještě jinak: mají vnuky, které chtějí „odehnat“ od diskoték tím, že s nimi jdou místo zaměstnaných rodičů do moderního divadla...

Není to třeba rozdělovat, připomenu zkušenost. Seděla jsem v našem divadle a slyšela následující: „Co to tady dnes je, v publiku jsou dědečkové a babičky?“ Musela jsem se smát, měli pravdu, v našem hledišti byla opravdu pestrá směsice věků, a to bývá téměř pravidlem. Dobrý divák ať má více roků přijímá i to nové, moderní a hlavně dobré jako ten mladý, jen je třeba tomu přijít na chuť, zvyknout si. Síla textu, myšlenky je určitě pohltní. Snad jediné co staršího diváka může odrazovat je v některých hrách vulgárnější slovník, jenže ten je přece odrazem dnešního světa, takže ani toho se snad nemusí bát.

Ze hry Tango (rok 2005) - hra Sławomíra Mrożka

Končíme a mně zbývá zeptat se na Váš vztah k Ostravě, lecos jste už řekla...

V Ostravě mám své strážné anděly a uvědomuji si to vždy, když mně v životě o něco důležitého jde. Už jsem zmínila jednu babičku, která s dědečkem bydlela v domě, kde Divadlo hudby původně sídlilo. Po letech, a to jsme se přestěhovali s divadlem do budovy Knihovny, jsem náhodou objevila starou fotografii druhého dědečka, kterého jsem nikdy nepoznala. Byl totiž v tom nechvalně známém prvním transportu Židů do Niska. A představte si - dědeček stojí před budovou, kde je dnes Aréna. Chápete, co pro mne znamená Ostrava?

Chápu a přeji další anděly Vám i divadlu, které vedete. Děkuji za rozhovor!

Pavla Pešatová

NEPŘEHLÉDNĚTE

Veteráni na dvou kolech

Přestože jsou v seniorském věku, jsou hraví téměř jako kluci a všechny spojuje nevšední koníček: staré, ale plně funkční motocykly. A protože se občas chtějí pochlubit i veřejnosti, mají za sebou nejednu výstavu svých nablýskaných unikátů.

„Zatím poslední jsme udělali v říjnu v zámeckém altánu v Třebovicích,“ říká Radomír Stibor, vedoucí realizačního týmu z Českého klubu historických motocyklů Ostrava. „Tam jsme vystavili 24 exponátů československé výroby, ovšem kromě značek JAWA a ČZ, kterým jsme se věnovali už v minulosti. Některé z modelů byly v malých dílnách vyrobeny třeba jen v několika málo kusech a dochoval se jediný - takže vyjádřit finanční hodnotu takového stroje se vlastně ani nedá,“ dodává Radomír Stibor, který sám vlastní patnáct historických motorek, z toho čtyři pojízdné.

Na celé severní Moravě je podobných klubů jenom pět. Ten ostravský letos slaví desetileté jubileum svého založení a má šedesát členů. Jako první z východní Evropy byl přijat do The Vintage Motor Cycle Club, který sdružuje 1400 fandů a majitelů historických motocyklů celého světa. „Takový koníček, sahající až do dob CK Rakouska-Uherska, je srdeční záležitostí,“ vysvětluje kolega Břetislav Prášek „Dokonce se traduje, že motorkář s old timerem při havárii zásadně lehá pod motorku - vlastním tělem ji chrání. Ale je to koníček čím dál obtížnější. Zruční řemeslníci, kteří se v něm vyznají, mají dnes sedmdesát i více let a součástky jsou dražší a dražší.“ Že je tento koníček náročný na finance, tomu přitakává i Zdeněk Chyba, který vlastní nejstarší „koušek“ v klubu. Je z dílny Františka Poustka a na štítku má Královské Vinohrady Praha, 1922-1925. „V Národním technickém muzeu jsou pouze tři modely tohoto typu a v odborné literatuře se také uvádějí jenom tři. Ten můj je ale čtvrtý a mám ho od roku 1970, akorát jsem se s ním nikde nechlubil,“ uvádí Zdeněk Chyba. A co říká jeho koníčku manželka? Respektuje ho a navíc už se na veteránech také vozila.

Na silnici mohou historické motocykly buď s normální, nebo (většinou) s veteránskou „espézetkou“. Obdržet ji není nijak jednoduché: pro její udělení má komise při testování přísnější požadavky a do posledního šroubku musí být všechno dobové. Když vás pak s takovou značkou zastaví policie, prý stačí jenom říci: „Není na prodej.“ Oni pak zasalutují a pustí vás dál. (di)

Radomír Stibor

Břetislav Prášek (vlevo) a Bohuslav Pavliška

Byl jednou jeden zámek...

Příběh našeho zámku však nespadá do říše pohádek, i když leckterému čtenáři může pohádku připomínat. Nabízíme ji k přečtení...

Na pravém břehu řeky Opavice ve vsi Linhartovy, mezi Krnovem a Městem Albrechtice, obklopen staletými stromy rozlehlého parku, se nachází renesanční zámek. Nahlédnutí do minulosti nám představí historii zámku pouze v kostce, protože dnešní vyprávění je především o současnosti.

Během třicetileté války bylo Linhartovské panství zpustošeno. Původní obranná tvrz z roku 1410 byla ve druhé polovině 16. století přestavěna na zámek. Poslední potomek rodu Haugviců prodal zdevastované panství svobodnému pánu z Choltic, Karlu Maxmiliánu Sedlnickému, který zachátralý objekt zrekonstruoval do podoby ranného baroka. Historické prameny uvádí další majitele, hrabata z Oppersdorfu a rod Wenzelidesů. Od r. 1930 je jako poslední vlastník zámku uveden Erich von Wullerdorf Urbair. Za okupace byly Linhartovy připojeny k Německu. V roce 1943 zámek vyhořel, provizorně opravená střecha po vichřici v roce 1946 vzala za své, propadly se stropy, zámek zůstal opuštěn a beznadějně chátral. Uplynulo 10 let, než se začalo s liknavou obnovou zámku. V roce 1960 byly práce před dokončením zastaveny, zámecké prostory byly využívány jako skladiště. V červenci 2001 byl objekt bezplatně předán Městu Albrechtice, které začalo s jeho inovací.

Přestože historie zámku není bez zajímavosti, podíváme se nyní do současnosti, která nabízí pohled na první část velké rekonstrukce, dokončené v roce 2003.

Začátkem dubna 2006 si skupina nadšenců v čele s učitelem, výtvarníkem Jaroslavem Hrubým - později jmenovaným správcem zámku - vyhrnují rukávy a pouští se s nepředstavitelnou energií do úklidových prací. Od této chvíle se začíná zámek probouzet z dlouholetého spánku. V zámku se horečně uklízí, zametá, drhne, čistí, myjí se okna, aby se všechno lesklo čistotou. Ze zámeckého nádvoří vynosili 9 tun železa, za které obdrželi přes 40tisíc korun. Uznání a ocenění brigádnické pomoci komentoval Jaroslav Hrubý slovy: „Nečekali jsme, že bude v zámeckých prostorách tolik železa. Peníze, které jsme ze sběrný obdrželi, jsme investovali do materiálového vybavení zámku. Veškerá práce na přípravě zámku byla dobrovolná a neplacená. Vycházela z dobrých srdcí lidí, kteří se na všech pracích nezištně podíleli.“ Aby si čtenář vytvořil představu o aktivitách a následné činnosti nadšenců, především Jaroslava Hrubého a Miluše Kaletové, zastavíme na chvíli čas a některé akce si připomeneme.

27. května 2006 se linhartovský zámek zalitý sluncem probouzí k novému životu. Stíny staletých stromů anglického parku se měkce dotýkají bohatých kamenných girland a kartuší. Kruhová zámecká věž pyšně shlíží na příjždějící návštěvníky. Široká vrata v průčelí zámku pohostinně otevírají svou náruč dalším a dalším návštěvníkům. Ze zámeckého balkonu se ozývají slavnostní fanfáry. Začíná Linhartovské kulturní léto 2006.

Mezi hosty se pohybují desítky návštěvníků v elegantních dobových oděvech třicátých let a dokreslují tak atmosféru originální expozice, která představuje práce studentů albrechtické výtvarné školy. Mezi exponáty jsou rozměrné prostorové modely historických automobilů zhotovené z papíru. Pod zámeckým stropem se vznáší obrovský kašírovaný dvouplošník. V samostatném sále hlídá čtyřmetrový maxipes Fík. Pozornost návštěvníků budí trojrozměrné figuríny šlechticů, které prezentují fantazii svých tvůrců. Všechny obdivu-hodné výtvarné práce, včetně řady obrazů, jsou ukázkou činnosti umělecké školy pod vedením Jaroslava Hrubého.

Návštěvníci procházejí zámeckými sály, obdivují expozici fotografií českých a polských fotografů, nebo výstavu umělec-kého skla Zdeňka Němce. Podél nekonečných zdí zámeckých chodeb jsou vystaveny šicí a pletací stroje z první poloviny 20. století, které jako stálé exponáty zapůjčily řeholnice albrechtického kláštera.

Píše se rok 2007. Linhartovský zámek již žije plným životem a těší se velkému zájmu veřejnosti. Stává se mezinárodním kulturním centrem. Stálá expozice v zámeckých sálech nabízí návštěvníkům první dětskou galerii v ČR, galerii výtvarných děl dospělých, panely dokumentující historii i současnost Krnova a Města Albrechtic a zajímavou fotografickou dokumentaci historie i současnosti zámku Linhartovy. Velkému zájmu návštěvníků se těší expozice keramiky Jana Kutálka, nebo výstava o historii a vývoji četnictva od 20. století. Zajímavá je rovněž expozice křesťanství na Albrechticku a Osoblažsku. Velké oblibě se těší pořádání vernisáží našich a zahraničních výtvarníků, nebo šňůra koncertů a hudebních produkcí. Realizace nevyčerpatelných nápadů správce zámku přitahuje návštěvníky všech věkových kategorií.

Pozvánka na noční prohlídku zámku - je 28. července 2007 a noční prohlídka zámku evokuje tajemství dávné minulosti, do které malí i velcí návštěvníci vstupují se zatajeným dechem. Tisíce svíček ozařují schodiště, zámecké interiéry, balustrády, oknazámku. Ve světle svíček se občas mihne tajuplná postava bílé paní. Po schodech ozářených blikotavými plaménky, sestupují návštěvníci do bludiště sklepení, odkud se line tichá hudba občas přerušovaná výkřiky záhadných bytostí z jiného světa. Majitel panství, Maxmilián Sedlnický, vtělený do správce zámku Jaroslava Hrubého, provází návštěvníky prostorami zámku, aby je předal hraběnkám, které jim kladou všetečné otázky z historie zámku. Karel Maxmilián září, viditelně potěšen nadšeným zájmem zámeckých hostů. Návštěvníci jsou okouzleni.

Netradiční ukázka probuzeného linhartovského zámku představila čtenáři jen nepatrný zlomek života a činnosti zámku. Bohatý a nápaditý program zahrnoval celou řadu akcí včetně fantastické světelné show Prometheus, pořádané v zámeckém parku. Organizátoři připravili stovkám návštěvníků nádherné, nezapomenutelné zážitky, kterými se uzavřelo Mezinárodní kulturní léto. V polovině října byla koncertem uzavřena zámecká sezóna. Uvidíme, čím nás organizátoři překvapí v roce 2008.

Růžena Sosynová, Krnov

Doly v centru města Ostravy

Důl Jindřich

Před založením Dolu Jindřich předcházely od roku 1846 kutací práce a vyhloubena jáma dostala název Jáma č.X. Kutací práce prováděl Rakouský stát prostřednictvím c.k. Státní a vrtební komise. Hlubinný důl byl založen v roce 1848, kdy se kutací jáma začala přebudovávat na víceúčelovou. V roce 1853 byla zahájena přestavba kotelny, komínu a postupně byly instalovány dva parní těžní stroje. První uhlí z otvirkových prací bylo vytěženo v roce 1856.

Důl číslo X. spolu s některými dalšími doly v ostravské části revíru zakoupila 15.12.1856 Severní dráha Ferdinandova (SdF). Důl dostal název podle generálního sekretáře SdF Heinricha Sichrovského na Heinrich-Schacht.

Pokračovala výstavba povrchových objektů a hloubení víceúčelové jámy. Rok 1861, kdy byla dokončena otvirková díla se považuje za datum započetí těžby. Hloubení větrní jámy, které začalo v roce 1858 bylo dokončeno v roce 1864. V rámci rekonstrukce a modernizace byl instalován výkonnější parní těžní stroj a ventilátor typu Rettinger. U dolu byla postavena koksovna, která byla v letech 1894 - 1898 rozšířena. Koksovna, která velmi znečišťovala ovzduší v okolní výstavbě, byla zrušena v roce 1911.

V areálu dolu byla v roce 1864 vybudována briketárna, která vyráběla brikety z uhelného prachu vlastního a i z jiných dolů. Brikety byly velmi oblíbeným topivem nejen na Ostravsku, ale i v zahraničí, kam byly exportovány.

V roce 1875 těžní jáma dosáhla hloubky 256 m a ještě před tím došlo k instalování výkonnějšího parního těžního stroje. Při velkém požáru povrchových objektů v roce 1872, shořely povrchové objekty vč. dřevěné těžní věže. Proto již o rok později - v roce 1873 byla postavena první ocelová těžní věž v revíru, která byla vysoká 18,8 m. Byla v provozu až do roku 1913, kdy ji nahradila nová ocelová těžní věž vysoká 36,6 m, která stojí dodnes.

Největší havárie, která důl postihla byla povodeň, která zasáhla Ostravu v roce 1888 a voda natekla do dolu. Čerpání vody a likvidace následků povodně trvala dva měsíce.

Pro své pracovníky postavil Důl Jindřich dvě kolonie - Jirskou, která měla 27 domů a Jindřichovou, která byla přímo proti dolu a měla 26 domů. Obě kolonie byly založeny kolem roku 1860.

Důl Jindřich samostatně těžil uhlí do r. 1932, kdy byl přičleněn k Dolu František v Přívoze.

Jako pomocný důl pro větrání, dopravu lidí a materiálu sloužil do roku 1960. Těžní jáma měla hloubku 546,2m a byla zasypána v roce 1982. Výdušnou jámu s konečnou hloubkou 468m zasypali v r. 1979. Při výstavbě hotel. domu Jindřich a okolní bytové zástavby byly veškeré povrchové objekty demolovány a zůstala pouze těžní budova s ocelovou těžní věží, která je vedena jako kulturní památka ČR. Jde o hornickou památku, která tvoří část dominanty Ostravy a symbolicky vítá návštěvníky, kteří přijíždějí do Ostravy od hlavního nádraží.

Vítězslav Hettenberger

KULTURA V KRAJI

Motto: Divadlo A. Dvořáka slaví 100 let

Vážení přátelé,

procházíte také ulicemi vašeho města s očima upřenými do výšky výkladních skříní a míjíte všechno, co se nachází trochu výš ?

Nejste výjimkou. Nejméně vědí o městech jeho obyvatelé. Ať je to v Ostravě, Praze, Paříži nebo Londýně. A přece jsou v nich budovy, které zasluhují více pozornosti.

Jednou z nich je divadlo Antonína Dvořáka na Smetanově náměstí v Ostravě. Bylo postaveno právě před sto léty a letos v říjnu zažilo rekordní počet návštěvníků. Nejen na představeních, ale i na exkurzích a dnu otevřených dveří. Od úterý do pátku proběhly prohlídky pro učitele - důchodce, které zorganizovala Oblastní rada odborového svazu pracovníků ve školství a zajistila předsedkyně paní Marie Návrátová a členka vedení sekce důchodců paní Věrka Rožňáková. Zasvěcenými a vtipnými průvodci byli pánové z provozně technického útvaru divadla Václavík, Orenič a Benek. Přítomné zaujali nejen fakty, ale i zajímavými příhodami.

Projekt divadla vypracoval vídeňský architekt Alexandr Graf, který musel v předstihu splnit obtížné podmínky radních. Na místě dnešního divadla stála v 70 letech 19. století šachta Antonín a Ostravou protékal potok - dodnes jeho pozůstatky bublají pod kolejem na Nádražní ulici. Architekt vyřešil požadavky radních úspěšně. Staveniště zajistil 1,5 metru silnou železobetonovou deskou a jeho stabilita vydržela dodnes. Divadlo mělo typické znaky divadel Habsburské monarchie - bohaté sloupové a sochařskou výzdobu.

V rámci prohlídky jsme navštívili zkušebnu orchestru, místnost, kde cvičí sbory, zkušebnu herců, točnu, zákulisí, jeviště i hlediště. V divadle se v současné době hrají opery, balety i činohry.

Poslední přestavba divadla proběhla v roce 2000 a zatímco budov a prostor přibýlo, ubylo míst pro diváky. Z osmi set na pouhých šest set. A důvod? Divák za sto let povyrostl v průměru o celé 3,5 cm a potřebuje pro své pohodlí více místa.

V hledišti nás zaujala nástropní malba z dílny akademického malíře Ed. Veitha z Vídně, rodáka z Nového Jičína. Představuje poesii a hudbu. Opodál leží postava s trubkou a dvěma maskami. Jedna představuje tragédii, druhá komedii. Na obraze je zachycen i symbol Ostravy postava horníka a ozubené kolo kováků. Nechybí ani bůh Merkur, patron obchodníků, cestovatelů a zlodějů. Výjev doplňují andělé - snad ochránci.

Poslední zastavení bylo v kavárně a tam dostali účastníci domácí úkol. Vytipovat jména hudebníků a spisovatelů, které se nacházejí v oválech na čelní (venkovní) stěně Dvořákova divadla.

Ostravské divadlo Antonína Dvořáka je vskutku nádherné. Možná by tam patřila i myšlenka Pliniova citátu: „Poněvadž nám není dopřáno dlouho žít, zanechejme po sobě něco jako svědectví, že jsme žili“.

Olga Paříková

členka výboru sekce důchodců OROS

Hlubina oslavila svou šedesátku!

Soubor lidových písní a tanců Hlubina patří mezi nejstarší taneční soubory v České republice. 27. října oslavil své šedesátiny slavnostním koncertem v Divadelním sále Domu kultury.

Hlubina vznikla v Ostravě roku 1947 původně jako dívčí taneční skupina pedagožky Zdeny Kyselé, která se věnovala studiu slezského folkloru. Během krátké

doby vznikl z malé skupiny soubor, který přijal jméno Hlubina - podle názvu šachty a kulturního domu, kde působil až do roku 1990.

Soubor se zaměřuje na folkloristiku Slezska a Lašska, zpracovává i projevy havířského prostředí. V nedávné době zařadila Hlubina do repertoáru také barokní tance. Během svého dlouhodobého působení soubor spolupracoval i s televizí, rozhlasem, filmem a zaznamenal mnoho uměleckých úspěchů doma i v

zahraničí. V posledních letech to byly např. koncerty a festivaly na Maltě, v Jižní Koreji, Chorvatsku, Řecku, Slovensku. Od r. 1998 je HLUBINA spolupořadatelem mezinárodního folklorního festivalu „Folklor bez hranic Ostrava“ a iniciátorem přehlídky nových choreografií "Folklorní inspirace". Součástí souboru je Cimbalová muzika Hlubina, tanečníky doprovází také akordeon. Soubor pečuje také o mladou generaci - patří pod něj dětský folklorní soubor Hlubinka.

Výpravy za uměleckými tradicemi Beskyd

Frenštátský rodák PhDr. Libor Knězek, CSc. (*13.7.1929) vystudoval literární vědu a estetiku na Karlově univerzitě v Praze a po aspirantuře slovenské literatury pracoval téměř půlstoletí v Bratislavě. Jako literární historik a kritik se věnoval především slovenské a české literatuře 19. a 20. století. S jeho autorskou účastí vyšlo asi 150 knižních publikací. Sestavil i obsáhlou **Encyklopedii světových literárních děl** (Bratislava, Obzor 1989). Po odchodu do důchodu pobývá většinou v rodném městě a věnuje se soustavně výzkumu literárních a částečně i výtvarných tradic Frenštátska a Beskyd. V letech 1998 - 2007 mu vyšlo deset knih s touto tematikou. Toto malé literární jubileum nás podnítilo k rozhovoru.

Pane doktore, jak jste se dostal k literatuře?

Od dětství jsem rád četl a otcova knihovna s více než deseti tisíci svazky mne stále lákala. Na gymnáziu jsem vedl literární kroužek a začal s vlastními literárními pokusy. Bylo pro mne logické, že ve studiu literatury budu pokračovat i na vysoké škole. A měl jsem štěstí, že se mohu literatuře věnovat po celý život, v zaměstnání i v samotné tvorbě.

Z besedy v Čajovně Magnolia ve Frenštátě p. R.
Foto: Rudolf Jarnot

Kterého spisovatele jste měl nejraději?

Z české literatury jsem obdivoval především představitele psychologické prózy, v poezii jsem měl rád Halase, Horu, Holana, Seiferta, nejvíce však Fráňa Šrámka. Poslal jsem mu na posouzení i své vlastní verše a když jsem přišel do Prahy, navštěvoval jsem ho jako poslední z mladé generace v jeho bytě. Z časopisů začátku 20. stol. jsem tehdy soustředil Šrámkovy anarchistické verše (k jeho velkému údivu) a podařilo se nám je se známým bibliofilem dr. Kamillem Resslererem vydat ještě v roce 1953 v Čs.spisovateli. Po Šrámkově smrti jsem bydlel u nich, zpracoval jsem jeho archiv i knihovnu, s jeho ženou redigoval Šrámkovy spisy a se spolužákem Milanem Jankovičem psal k nim doslovy, s Ladislavem Novomeským (tehdy pracovníkem Památníku národního písemnictví) vybudoval Muzeum Fráni Šrámka v záměcku Humprecht v jeho rodné Sobotce.

Jak jste se dostal ke krajové literatuře?

Již jako gymnazista jsem se seznámil se základními díly literatury na Frenštátsku, osobně jsem znal Josefa Kalusa, učil mne František Horečka a mezi mé přátele patřil Bohumír Strnadl-Četyna, který si od mého otce půjčoval knihy. Po odchodu do důchodu jsem své znalosti krajového umění ještě prohloubil a když mne profesor Demel z Valašského Meziříčí oslovil, abych se zúčastnil přípravy Slovníku osobností kulturního a společenského života Valašska, mohl jsem mu nabídnout více než 400 stručných hesel z Frenštátska, i osobností odjinud, v jejichž tvorbě se náš kraj odrazil.

Muzejní a vlastivědná společnost ve Frenštátě mi vydala „čtení o životě a tvorbě Bohumíra Strnadla-Četyny“ **Krajina černá lesem...** (1998) a podobnou práci o jeho bratru Josefu Strnadlovi **Shledání s krajem** (1999).

V brněnském nakladatelství Doplněk mi postupně vyšly knížky **Spisovatelé a výtvarníci zpod Radhoště** (2000), knížka o životě a tvorbě maminky, akademické malířky Marie Parmové-Knězkové **Život v práci i tužbách** (2001), mé vzpomínky na dětství a na lidi okolo knih a obrazů, **Můj Frenštát** (2002), publikace o Halasovi, Seifertovi a jejich přátelích v Beskydech **Ve Frenštátě mají rádi poezii** (2003) a monografie o spisovatelích a výtvarnících Františku Horečkovi **S Radhoštěm v erbu** (2004). Nakladatelství Veronika a Město Frenštát vydaly pak trojici monografií o básníku Josefu Kalusovi **Z hor mne nikdo nevytláká** (2005), o prozaiku Janu Drozdovi **Pouť za pravdou života** (2006) a o tragickém osudu spisovatele Pavla Tobiáše **Cesta z hořícího kruhu** (2007). Cena E.E.Kische za literaturu faktu, dvě čestná uznání téže poroty a podobná pocta v literární soutěži Ostrava v pohybu 2006 mne přesvědčily o tom, že moje úsilí nebylo marné. I rodný Frenštát mi udělil Cenu svatého Martina.

Nejsou Vaše práce psány pro úzký kruh odborníků?

Záleželo mi na tom, abych osudy a tvorbu umělců přiblížil širšímu okruhu čtenářů. Proto jsem ve všech těchto publikacích dal důraz na čtivost a zajímavá fakta z jejich životních poutí i tvorby. Dbám na to, aby současně splňovaly kritéria odborné literatury (poznámky umístěné vždy pod čarou, takže je čtenář může i vynechat), dále biografickými přehledy a bibliografiemi. Součástí některých svazků jsou i vzpomínky nejbližších a také fotopřílohy.

Setkáváte se i se svými čtenáři?

Kromě křtů knih, které už tradičně probíhají v příjemné atmosféře v čajovně Magnolia ve frenštátské městské knihovně, volají mne často na literární besedy do škol, kulturních zařízení i rozličných akcí pro seniory. A na všech těchto besedách, často spojených i s autogramiádou, jsou nejpозornější posluchači právě senioři, kteří do diskusí často podnětně zasahují. Nejčastěji chodím kromě Frenštátu do Literárního klubu Petra Bezruče ve Frýdlantě nad Ostravicí, spolupracuji s Místeckou Violou, jsem členem občanského sdružení Bezručův kraj a často jsem hostem okolních knihoven ve Vsetíně, Valašském Meziříčí, Kopřivnici a Rožnově. Pro domov důchodců Hortenzie ve Frenštátě jsem připravil celý cyklus besed o jednotlivých tvůrcích. Párkrát se mi stalo, že mi někdo z přítomných zarecitoval básničku od autora, o němž jsem hovořil. Mám z toho vždy radost.

Co připravujete nyní?

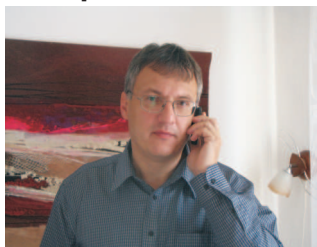
Knížečka o Četynovi, byla velmi stručná - ve srovnání s ostatními až příliš. Přitom byl Četyna od dětství mým dobrým přítelem, který jako frenštátský archivář přede mnou otevíral cestičky do minulosti kraje. Proto mu chci věnovat obsáhlejší monografii, která bude mít název **Přes hranice času**. Měla by vyjít do konce příštího roku a kromě jeho historických próz a románů z 20.stol., by měla pojednávat i o jeho sci-fi tvorbě, která byla dosud jen ve starých časopisech nebo zůstala pouze v rukopise. Kdykoliv navštívím Památník bratří Strnadlů a Jana Knebla v Trojanovicích, v němž jsme si Četynu už vícekrát připomínali, vzpomenu si, jak jsme ho tam při výletech s otcem a bratrem vídali a stavili se aspoň na kus řeči. A těší mne, že jeho knihy i po dlouhém čase od vydání mají v knihovnách i dnes dostatek věrných čtenářů.

Pane doktore, blahopřeji Vám k vydání zatím poslední knihy Cesta z hořícího kruhu a přeji Vám hodně zdraví a elánu do další práce. Děkuji za rozhovor.

Mgr. Eva Strnadlová, Trojanovice

Zateplením ušetříte třetinu nákladů na topení

Ing. Miroslav Balnar

Stále více starších panelových domů dnes prochází ozdravnou kúrou, která spočívá v jejich zateplení a celkové revitalizaci. Problémy s vysokým procentem tepelných ztrát se dnes nepotýkají jen majitelé panelových domů, ale i obyvatelé starších rodinných domů.

Na první pohled pak tyto stavby v novém kabátě hýří barvami. Jen málo majitelů domů dnes napadne takový hazard, že by si takovou rekonstrukci objektu prováděli vlastními silami. Většinou jsou tyto vysoce odborné práce svěřovány specializovaným firmám, které jsou řádně proškoleny a nesou záruky za provedenou práci.

V případě, že se rozhodnete zateplovat, musíte si předem zodpovědět několik otázek.

Například jakým materiálem budete zateplovat, v jakém stavu je střecha, balkony a okna. V neposlední řadě v návaznosti na zvolenou tepelnou izolaci (nejčastěji polystyren nebo minerální vlna) se musíme rozhodnout pro správný typ povrchové úpravy. Většinou to bývá některá z mnoha druhů strukturálních omítek (silikátová, silikonová). Každá z těchto omítek však má jiné fyzikální a technické vlastnosti, které musíme vzít v úvahu s ohledem na roční dobu ve které provádíme zateplení. Dalším důležitým momentem je návrh tloušťky izolantu tak, aby vyhovoval tepelným normám a zajistil nám, že zateplený objekt odstraní a vyloučí případné plísně. Tloušťku tepelné izolace doporučuji zjistit výpočtem tepelných ztrát stávajícího obvodového pláště. K tomu nám nejlépe poslouží energetický audit.

Jak vyplývá z výše uvedených problémů, které je nutné řešit před vlastním zahájením stavby, jedná se o odborné záležitosti, které je potřeba řešit ve spolupráci s odborníky (projektanti, realizační firmy). Taková konzultace se rozhodně vyplatí, neboť zateplením se sníží náklady na vytápění a prodlužuje se celková životnost stavby. Můžeme volit nová barevná řešení a zejména pak u panelových domů odstraníme tepelné mosty a získáme zcela nový atraktivní vzhled budovy.

Při rozhodování o použitém zateplovacím systému je důležité dbát na to, aby systém byl jako celek certifikován.

Toto je podstatné z hlediska poskytovaných záruk na systém a rovněž z hlediska technologického. Firmy, které nám mají práce provádět musí být na použitý systém řádně proškoleny. Bývá pravidlem, že zástupci firem, jejichž systém aplikujeme dělají na stavbách nezávislý technický dozor a dbají, aby realizační firma provedla práce řádně a v souladu s technickými normami a předpisy.

Pro vlastní realizaci je nutno vzít v úvahu i roční období. Aplikace stavebních prací by měla proběhnout nejlépe při teplotách od +5 C do 25 C. Z toho vyplývá, že nejpříznivějším obdobím jsou jarní a podzimní měsíce, kdy nebývají velké výkyvy teplot. Správným výběrem zateplovacího systému a odborné firmy se můžeme vyhnout spoustě nepříjemnostem, které pak následně vyplývají z nekvalitně provedené práce, nedodržení záruk a problémy s reklamací. Finanční náklady na zateplení nejsou zanedbatelné, zpravidla se pohybují v rozmezí od 1000 Kč do 1500 Kč/m² v závislosti na použitém materiálu, proto se vám tato pečlivá příprava a výběr vyplatí.

Zateplení domu je nutno řešit vždy komplexně. Rozhodně je nesystémové řešení např. letos zateplit plášť budovy a příští rok se dát do výměny oken či oprav balkónů. V našem rozhodování o tom kdy začít se zateplením určitě bude hrát důležitou roli okolnost, že ceny energií každoročně stoupají. Proto nám rychlé a správné rozhodnutí může ušetřit spoustu finančních prostředků.

Ing. Miroslav Balnar
jednatel společnosti **RENOMIX plus CZ s.r.o.**

Stavba roku 2004

Na snímku je dům po komplexní revitalizaci, kterou provedla firma Renomix plus CZ. Město Hranice tento objekt ocenilo titulem "Stavba roku 2004".

plus
RENOMIX CZ
zateplovací systémy - omítky - barvy - tmely S.R.O.

areál Průmyslového centra, Vratimovská 624/11
Ostrava - Kunčičky

mobilní telefon: 777 729 127

www.renomixplus.cz

e-mail: miroslav.balnar@renomixplus.cz

Rádi vám při rozhodování poradíme:

Ve dnech 13.-16. února 2008 se koná na Výstavišti Černá louka v Ostravě výstava „**Stavba Ostrava 2008**“.

Při předložení tohoto kuponu vám na požádání zpracujeme bezplatně cenovou nabídku na zateplení vašeho panelového domu a zdarma poskytneme kompletní poradenský servis včetně zajištění energetického auditu, projektové dokumentace, stavebního povolení.

Abri-Flex

...vrátí á pocitsvobod

**Výhodná
cena!**

● **ABRIFLEX- navlékací plenkové kalhotky**

Plenkové kalhotky pro dospělé, vhodné prostřední těžké případy inkontinence, především u chodících pacientů. Maximální komfort při používání. Není nutná následná fixace.

odvedou vlhko a oni
pokocedýchat ...

www.abena.cz

kód VZP	název velikost	sací schopnost vml	cena balení	ks vbalení	PLNĚ HRAZENÉ MNOŽSTVÍNA		
					1MĚSÍC bal./ks	2MĚSÍCE bal./ks	3MĚSÍCE bal./ks
0088127	X-SmallPlus	1200	590,13	21	2/42	4/84	7/147
0088128	SmallPlus	1400	292,16	14	4/56	9/126	14/196
0088129	MediumPlus	1500	304,13	14	4/56	9/126	13/182
0088130	LargePlus	1500	361,49	14	3/42	7/98	11/154
0088136	SmallExtra	2000	318,43	14	4/56	8/112	13/182
0088137	MediumExtra	2200	330,09	14	4/56	8/112	12/168
0088138	LargeExtra	2200	417,37	14	3/42	6/84	10/140

Když se řekne Matiční...

Takový titul nesl almanach, který spatřil světlo světa před deseti lety, kdy slavilo určitě nejznámější ostravské gymnázium stoleté narozeniny. A oslavovalo se náramně. V budově Konzervatoře se sešlo více než dva tisíce absolventů, kteří dorazili ze všech koutů naší vlasti, a protože bylo po „sametové revoluci“, přijeli i kamarádi z celého světa. Byla jsem tam, a bylo to skvělé! Vždyť my ze „svých“ tříd se umíme scházet každých deset, či pět let třeba i každoročně. Znáám případy, kdy spolužáci chodí každý měsíc na „slezinu“. Jenže setkání všech absolventů, to je něco jiného. Uvidíme třeba ty, kteří jsme neviděli dlouhá léta, přestože nikdo z nás nevytáhl paty z Ostravy.

A tak jsme čekali. Bude se letos slavit stodesátka existence školy nebo nebude? Pozvánky nepřicházely, třídní výbory čekaly, aby začaly koordinovat a nedočkaly se. Na internetu se někdy před prázdninami nabízely „otevřené dveře školy“ a výzva, aby se zájemci hlásili. Pro zasvěcenou informaci, proč jsme se letos kolektivně neradovali jako před deseti lety na Konzervatoři, či v té předešlé dekádě v Domě kultury a ještě hodně dříve (v roce 1967) v Nové radnici, jsem zašla za současnou paní ředitelkou školy Mgr. Alenou Bačovou. A zde jsou fakta. K ostravskému Matičnímu gymnáziu se v minulosti připojovala a zase někdy odpojovala jiná gymnázia, přibýlo studium večerní i externí. My domýšliví bývalí studenti říkáme, že každý pořádný Ostravák musel tento ústav absolvovat, s tím Mgr. Bačová zrovna nesouhlasila, asi maturovala jinde. Přestože je paní ředitelka profesorkou matematiky, nedokázala „spočítat“ přesný počet absolventů. Její „odhad přesáhl deset tisíc žáků i žaček, a právě toto obrovské množství zájemců o jubileum (silné ročníky, kdy bývalo ve škole i pět paralelních tříd), bylo vlastně tím hlavním důvodem, proč se letos neslavilo jako dříve. V našem krajském městě prý neexistuje jen trochu důstojný a

dostatečně velký prostor, kde bychom se všichni vešli. Už před deseti lety ale slavily nejmladší ročníky jinde. Díky vstřícnosti vedení Konzervatoře, které poskytlo své sály i kanceláře se tehdejší setkání konalo a dokonce se tancovalo! Výročí bylo i letos připomenuto otevřením ústavu absolventům a řadou drobných akcí.

Co ale Mgr. Bačová téměř striktně odmítla, bylo jmenování nejúspěšnějších či nejznámějších bývalých žáků. A tak to trochu zkusím sama: spisovatel Vilém Závada, Vojtěch Martínek (byl profesorem školy), dramatik Oldřich Daněk, skladatelé a hudebníci Ilja Hurník i Otmar Mácha, operní pěvec Ivo Žídek i zpěvačka Hana Zagorová, znalec bontonu Ladislav Špaček, muzikolog Ivo Stolařík, ale i současní rektori ostravských vysokých škol Čermák a Močkoř. Vynikající lékaře, právníky, finančníky, inženýry raději nezmiňuji, SeniorTip by nestačil, ale jedno jméno absolventa „Matičáku“ vyslovím, zná ho celý sportovní svět, Ivan Lendl.

Bývalé studenty Matičního gymnázia v Ostravě najdete v celém světě, byli a jsou většinou úspěšní. Ti současní mají dnes takové možnosti, o jakých se nám v minulosti ani nezdálo. A využívají je, i o tom jsem si povídala s paní ředitelkou Bačovou, které tímto děkuji za to, že se mnou ztrácela drahocenný čas.

VIVAT ACADEMIA, VIVANT PROFESSORES !

Pavla Pešatová

Hypotéka na byt? 2 doklady stačí

Potřebujete jen potvrzení o příjmu a kupní smlouvu.
Výpis z katastru a ocenění bytu zajistíme zdarma.

Pobočka Ostrava, Nádražní 81, t 596 111 205, 596 111 217
Hypoteční kancelář Ostrava, Přívozská 3 (u Jiráskova nám.), t 596 117 745
Hypoteční kancelář Opava, Dolní nám. (OD Pasáž), t 553 791 932

info.os@hypotecnibanka.cz, www.hypotecnibanka.cz

 Hypoteční banka
ZKRAŤTE SI CESTU DOMŮ

Umíme poradit! Můžete konzultovat všechny vaše problémy, týkající se pojistných smluv. Finanční poradce vám dokáže analyzovat všechny vaše smluv sdílet, zda-li vaše uzavřené smlouvy jsou efektivní, zda-li některé pojištění neplatíte zbytečně.

PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ - Víte že:

- na penzijní připojištění přispívá stát a to až 1800 Kč/ročně?
- lze z penzijního připojištění vyčerpat bez jakýchkoliv postihů až 50% naspořených peněz?
- existuje penzijní fond, kde můžete vkládat a vybírat mimořádné vklady?

STAVEBNÍ SPOŘENÍ - Víte že:

- můžete mít více smluv na stavební spoření?
- ještě můžete navýšit cílovou částku u starých smluv se zachováním státní podpory 25% ?

MAJETKOVÉ POJIŠTĚNÍ

- Neplatíte některá rizika zbytečně - povodeň, záplava
- Víte kolik vám pojišťovna vyplatí v případě škody?
- Je vaše spoluúčast přiměřená?

INVESTICE - garantovaný úrok

Společnost senior, Na Jízdárně 18, Ostrava 1
(za Krajským úřadem), 1. patro, číslo dveří 34
Každou středu od 14 do 16 hod.

E-mail: pojisteni@seniortip.cz

tel.: 775 220 067; 775 220 068

Chcete také inzerovat v SeniorTipu? Kontaktujte nás - tel. číslo 728 466 105

Ohlédnutí příslušnice věrné gardy

Ostravský primátor Petr Kajnar ocenil vítěze ankety Senior roku 2007. Anketu letos poprvé vyhlásil Poradní sbor seniorů primátora města **Ostravy**. Pořadí bylo stanoveno na základě hlasování stovek členů seniorských organizací ve městě, hlasování sociálních pracovníků, přátel, dětí a vnuků. Vítězkou ankety se stala lékařka Blanka Malá, která už má na krku osm křížků..

Když paní Blanka Malá loni při oslavě svých osmdesátin vešla do klubovny ostravské Společnosti senior, čekalo ji milé překvapení: čtyřicet lidí ji pozdravilo trojnásobným Hurááá. Byla to nejen svérázná gratulace k narozeninám, ale i připomenutí jejích celoživotních aktivit v tělovýchovné jednotě Sokol.

„Ano, jsem členka takzvané věrné gardy,“ říká s úsměvem žena, která má v sobě elánu na rozdávání. Ostatně, bez něj by asi těžko zvládala až neuvěřitelnou spoustu aktivit i funkci předsedkyně občanského sdružení Společnost senior.

Na otázku, co jí léta v této funkci daly a co vzaly, odpovídá bez váhání: „Žádná negativa nevidím. Naše

Foto :Hana Papežová

sdružení poskytuje neomezený prostor pro aktivity v seniorském věku a já je neberu jako námahu, nýbrž jako něco, co mě baví. Mám radost, když můžeme ukázat

možnosti lidem, kteří nezřídka žijí osamoceně, ovšem při našich klubových a jiných činnostech téměř rozkvetou, jejich život dostane nový impuls. Fungují u nás rukodělné, výtvarné i karetní kroužky, kroužky konverzace v německém a anglickém jazyce, pořádáme společné výlety, zúčastňujeme se různých vernisáží, učíme se práci s počítačem, s internetem, pořádáme besedy i kurzy tréninku paměti.“

Doktorka Blanka Malá má stále výbornou paměť, což je důvod, proč některé akce dostávají s jejími vzpomínkami nový rozměr. „Například při večeru s tvorbou Josefa Kainara jsem zavzpomínala, jak tento básník bydlel za války u nás ve vile a jak s bráchou destilovali ze sepsotinkury čistý líh, jenž potom popíjeli. Byli jsme tenkrát zamilovaní do černošských songů, které se v originále nesměly hrát, takže Josef Kainar k nim udělal české texty a byl pokoj... Nebo když jsme pořádali večer Jiřího Wolкера, téměř nikdo nevěděl, že on také skládal hudbu a my jsme si mohli vyslechnout jeho skladby z originálních not, které zajistil hudební skladatel Ivan Měrka. Ovšem jako nejzajímavější a nejnápaditější se mi z té party tenkrát jevil Jaroslav Seifert. Imponovaly mu sociální programy a toto citění ho také přivedlo mezi komunisty, ale oni ho během dvou let vyhodili. Opravdu mezi ně nepatřil.“

Na své životní pouti byla paní Blanka Malá také dlouholetou členkou a posléze předsedkyní golfu v Šilheřovicích a to v době, kdy současní lobisté, či osoby VIP, ještě nezačali ani s tenisem. „Golf byl v šedesátých letech označován jako buržoazní sport. Jediná Tělovýchovná jednota NHKG si tenkrát troufla vzít ho pod svá křídla,“ vzpomíná paní Malá. „Jenže za války prošla Šilheřovicemi dvakrát fronta, tak si umíte představit, jak bylo původní hřiště zdevastované a zanedbané. V osmdesátých letech, už jako předsedkyně, jsem vlastně nedělala nic jiného, než sháněla peníze na úpravy terénu.“

Kromě medicíny vystudovala Blanka Malá také fakultu tělesné výchovy a sportu a v letech 1948 až 1955 byla členkou reprezentačního lehkooletického družstva republiky. Čtyři roky rovněž patřila za TJ NHKG do družstva mistryň republiky v odbíjené. „Na tom všem se podepsalo členství v Sokole od mých tří let,“ potvrzuje paní Malá a dodává: „Maminka byla župní náčelnicí v Českém Těšíně. Němci za války Sokol zavřeli a jen málo lidí ví, že před koncentrákem je právě v Českém Těšíně zachránil dorostenec Ivo Stolařík, který se do Sokolovny vloupal a Němcům takřkajíc před nosem odnesl všechny spisy. Pochybuji, že dnešní mladí si vůbec dokáží představit, co pro nás Sokol tenkrát znamenal. Byla to pro nás národnostní otázka, dávali jsme do něj svá srdce. Proto dnes například sympatizují se Salesiány, kteří se o mládež starají a s dětmi z ulice sportují.“

I rodinný život se paní Malé vyvedl, ačkoli tu větší, tu menší mraky se také objevily. „Ten můj každému říkal, že není soudruh a že znalost Bible i křesťanských zásad patří k všeobecnému vzdělání. Brali to jako provokaci, mnohokrát ho vyšetřovali estébáci a přestože je vynikajícím urologem a chirurgem, nestal se primářem. Hodně jsem si ho však vážila a vážím i dnes. Víte, oni mu třeba nabídli, že se může podívat na jména udavačů do půl metru spisů, které na něho měli ale on jim jen suše sdělil, že ho to nezajímalo tenkrát a nezajímá ani dnes... To je jeden z důvodů, proč žijeme spokojeným životem. Osobně jsem přesvědčena, že všechno, co kolem sebe člověk vysílá, to se mu vrátí.“

Jiří Muladi

Foto :Hana Papežová

HZS - Evaluace obyvatelstva

Evakuace, jako jeden ze základních způsobů ochrany obyvatelstva, je souhrnem opatření zabezpečující především přemístění osob, ale i hospodářského zvířectva a věcných prostředků z ohroženého prostoru na jiné bezpečné území.

Evakuace je nejčastěji organizována příslušnými povodňovými orgány, nebo krizovými štáby při vzniku přirozené povodně. V takovém případě je třeba uvažovat o evakuaci osob z ohrožených oblastí. Jaké jsou tedy obecné zásady evakuace?

Po vyhlášení pokynu k evakuaci je nutné připravit si evakuační zavazadlo pro celou rodinu. Jeho doporučeným obsahem jsou:

- osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti,
- léky, které užíváte a prostředky osobní hygieny,
- základní trvanlivé potraviny, dobře zabalený chléb a pitná voda,
- náhradní oděv, obuv, pláštěnka, spací pytel nebo přikrývky,
- kapesní svítilna, náhradní baterie, zapalovač, zápalky, přenosný radiopřijímač,
- předměty denní potřeby, jídelní nádobí, kapesní nůž, otvírač na konzervy.

Jako evakuační zavazadlo poslouží např. kufr, batoh nebo cestovní taška. Zavazadlo označte svým jménem a adresou.

Dalšími opatřeními, které je nutno zabezpečit před odchodem z bytu jsou:

- Uhašení otevřeného ohně v topidlech.
- Vypnutí elektrických a plynových spotřebičů (mimo ledniček a mrazniček).
- Uzavření hlavního přívodu vody a plynu.
- Přemístění cenného nábytku, potravin a nebezpečných látek do vyšších pater.
- Odstranění nebo řádné zajištění snadno odplavitelného materiálu.

Při veškeré činnosti k přípravě na evakuaci zachovejte klid a dle potřeby se snažte uklidnit ty, kteří to potřebují. Jednejte s rozvahou a dodržujte pokyny složek integrovaného záchranného systému, které organizují nebo zajišťují evakuaci.

Při opouštění bytu nebo rodinného domku vezměte sebou připravené evakuační zavazadlo, domácí zvířata, uzamkněte byt a dostavte se do určeného evakuačního střediska. Ujistěte se, zda i sousedé vědí o evakuaci a zda nepotřebují při její přípravě vaši pomoc.

Nezapomeňte vložit dětem do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou.

Také při použití vlastních vozidel dodržujte pokyny složek integrovaného záchranného systému, které organizují evakuaci.

Evakuace je mimořádné opatření a podléhá jí v zásadě všechny osoby.

Může trvat jen krátkou dobu nebo je dlouhodobá s více jak 48 hodinovým pobytem mimo domov. V tomto případě organizátoři evakuace realizují opatření plánovaná k zabezpečení evakuovaných osob, jako ubytování, stravování, zdravotnické zabezpečení a jiné.

Zpětné nastěhování lze provést až na pokyn organizátorů evakuace.

Mějme na paměti, že provedení evakuace obyvatelstva je procesem nezbytných opatření k záchraně ohrožených osob, vyžadujícím spolupráci všech zúčastněných, tedy jak organizátorů evakuace, tak i evakuovaných osob, k jejímu rychlému a efektivnímu provedení.

Ing. Josef Brettschneider
HZS Moravskoslezského kraje

Sudoku je zajímavá hra,

kteřá je náročná na logické myšlení řešitele. Název vznikl z japonského "Súdži wa dokušin ni kagiru," ale její původ není japonský.

Hra byla známa v osmdesátých letech 20.století pod názvem "Number Place" ("Umístí číslice") v americkém magazínu o hlavolamech.

Japonci si ji rychle oblíbili a až nedávno začali docenovat její krásu a zdánlivou jednoduchost lidí ze západní civilizace. V současné době ji dávají jako přílohu přední světové deníky takového formátu, jako The Times, Guardian i řada našich časopisů. Proto jsme pro zpestření zpravodaje a bystření paměti zařadili Sudoku i do SeniorTipu.

Luštění těchto numerických hříček seniorům zlepšuje paměť a především prodlužuje život. Seniori věnující se pravidelně sudoku mají bystré myšlení a chřadnou podle lékařů pomaleji. Trénovat mozek bychom měli třeba mnemotechnickými pomůckami, které učí lidi zapamatovat si věci pomocí zkratk a rýmů. Ale lepší je používat hry jako sudoku, které podněcují uvažování.

			4	3			9
6		4		9		8	
				2			1
	6	5	1	8		9	
		2				6	
		3		4	6	5	7
5			8				
		9		1		2	5
1				5	7		

Stacionární centrum prevence

Dne 25. září 2007 bylo v prostorách spádové služebny Městské policie Ostrava na ulici Alberta Kučery 31 v Ostravě-Hrabůvce slavnostně otevřeno Stacionární centrum prevence.

Toto centrum prevence je pracoviště pro širokou veřejnost. Občané se zde mohou obracet na přítomné strážníky se svými dotazy, náměty a žádostmi, týkajícími se veřejného pořádku, prevence kriminality a upevňování pořádku a bezpečí v našem městě. Centrum bude sloužit jako poradna pro občany, kterým se zde také dostane informací o práci strážníků městské policie v Ostravě.

Rovněž zde budou k dispozici kontakty na krizová centra, azylové domy a intervenční centra a materiály a publikace, týkající se preventivní činnosti Městské policie Ostrava. Zájemci získají také informace, jak se do řady preventivních projektů městské policie mohou sami zapojit. Občané zde také budou seznámeni s akcemi městské policie, pořádanými v rámci prevence pro širokou veřejnost např. v klubech důchodců, kulturních domech aj.

Vedení Městské policie Ostrava věří, že díky centru si strážníci získají větší důvěru lidí. Do budoucna chce městská policie podobná centra zřídit i v dalších částech Ostravy.

Tel. kontakt na Stacionární centrum prevence - 595 781 324

E-mail - prevence@mpostrava.cz

Služba je v provozu po-pá 9,00-12,00; 13,00-15,00 hod.

Besedy se seniory v klubech důchodců

Letos na podzim se v klubu důchodců v domově s pečovatelskou službou na ul. Odborářské v Ostravě-Hrabůvce uskutečnila beseda pro seniory, pořádaná Městskou policií Ostrava, Policií ČR a HZS Moravskoslezského kraje.

Se seniory besedovali strážník-okrskář Bc. René Štecher (okrsek Hrabůvka), strážnice oddílu prevence a dohledu Margareta Nosková, Bc. Slivka z obvodního oddělení Policie ČR Hrabůvka, pan Weiss z dopravního inspektorátu a z HZS MSK Ing. Pliska a pan Komárek.

Diskutovaných témat byla celá řada - výskyt podezřelých osob v blízkosti domova, narušování veřejného pořádku osobami podnapilými, příčiny a důsledky dopravních nehod s účastí seniorů, povinnosti seniorů-řidičů, předcházení páchání trestné činnosti na starších lidech, prevence požárů aj. Strážníci mj. představili přítomným preventivní programy, které Městská policie Ostrava pro seniory organizuje a které jsou připravovány do budoucna.

V případě zájmu o informace a akcích konaných v rámci prevence kontaktujte tel.č. 595 781 324

**DŮM
PROFI
HOBBY
ŘEMESLO**

Železářství, domácí potřeby

Stavební řezivo, obložení, okna a dveře

Barvy, laky, ředidla

Hutní materiál včetně dělení

Stavební materiál, zahradní architektura

Nákladní doprava

Stavební činnost

Půjčovna strojů a nářadí

Prodej, servis, pronájem kompresorů

Pneuservis

Dřevostavby

Centrum bezpečné jízdy

Libor Václavík - LIBROS
velkoobchod - maloobchod
Palackého 1114
702 00 Ostrava - Přívoz
libros@libros.cz
Tel.: 595 132 222, 211 **www.libros.cz**

Povídání dědečka

Donedávna jsem měl téměř všechno, co správný důchodce má mít - celkově sešlou tělesnou schránku, pár zbývajících vlasů módně učešaných na tzv. přehazovačku, umělý chrup, sužující nemoci, pocintaný oděv, finanční potíže apod.

Ženino odepření častých návrhů o utužení manželství jsem uvítal s neutuchající radostí mylně se domnívaje, že jsem konečně našel životní štěstí penzisty. Ale...

Přiznám se bez zardění, že se naplnila slova ženy Máni, která mě stále přesvědčuje, že nemám nikdy ničeho dost, a že nejsem s ničím spokojen. Zjistil jsem totiž, že přes všechny slasti důchodce mně v životě chyběla věc snad nejdůležitější. Do minulého roku jsem neměl vnučata, a tudíž jsem nebyl doopravdickým dědečkem i přesto, že mi přezdívali "dědek". A tak jsem si umínil, že se dědečkem musím stát co možná nejdříve a tím dosáhnou vrcholu štěstí v životě penzisty.

Moje strategie, spočívající v neustálém hučení do dcerky, kdy už konečně přivede na svět potomka, spojené s hrozbou, že než se rozhoupe budu už pod drnem, konečně zapracovala. A tak když mi jednoho dne radostně oznámila, že nějakým záhadným způsobem otěhotněla, zajíkl jsem se emocemi a roztřepeným rukávem jsem utřel utroušenou slzu radosti.

Po celých devět měsíců jsem se horečně dával do pucu, abych svým zjevem děťátko náhodou neodpudil a abych, co možná nejdříve po jeho narození, na něj kladně zapůsobil. Zkrátka a dobře, aby mě mělo rádo hnedlinka od narození. Začal jsem požívat jen zdravá jídla jako boby a luštěniny a před spaním jsem si vyměňoval vodu ve skleničce uchovávající můj chrup, který jsem si pak ráno horlivě čistil, kloktal jsem si vodou Odol, abych měl svěží dech, začal jsem si pravidelně stříhat nehty, holit se a vůbec, začal jsem o sebe dbát. Žena Máňa, kterou stárí tak výrazně nepoznamenalo, přestala věřit, že jsem normální, když jsem začal chodit do tělocvičny, přestal pít pivo a chovat se neslušně v její přítomnosti. A tak jsem byl připraven uvítat na světě své první vnuče.

Dlouho očekávané štěstí se dostavilo a mně byla za šíleného řevu představena zbrusu nová vnučka, připomínající spíše scvrklou zažloutlou housku, nad kterou se všichni, ale všichni rozplývali. S rozpakem a notnou dávkou strachu, aby mně něco tak křehkého, jako čerstvě vylíhlá vnučka, nevypadlo z rukou, jsem ji vzal do náruče a skrz nezastíraný proud slz jsem začal blábolit něco, co blábolím ještě dodnes, tedy sedmáct měsíců po jejím narození: "Tititi, tuťutu, ninini, ňuňuňu". Má něžná slovíčka měla neuvěřitelný dopad. Novorozeně přestalo ječet.

"Oh, podívejte se na dědečka, jak to s malou umí," obdivně a řekl bych, že i trochu závistivě se rozlehlo z úst žen a matek, jejichž neustálé houpání vnučku dohánělo k šílenství.

Matka otce mi v té chvíli poklidně spícího andílka vyrvala z náručí, což neměla dělat, protože její "tuťu, ňuňu" udělalo z andílka ďáblíka, který zrudnul až jsem se polekal, aby se náhodou něco zlého nepříhodovalo a začal tak ječet, až se v pokoji objevila sestřička a řekla, abychom místo dráždění novorozeněte raději zkontrolovali její plenky. Ty byly samozřejmě plné něčeho, co silně připomínalo hořčici. Pak se krmilo, a já jako děda jsem u toho nechtěl být, protože jsem se hanbil.

Ten večer jsem dlouho nemohl usnout. Přemýšlel jsem o nové fázi mého penzijního života a srdce mi bušilo štěstím, že jsem se dožil narození tak jemného stvoření jako je naše vnučka. Netrvalo dlouho a stal se ze mne dědeček posedlý láskou k vnučce. Posedlá se stala i žena Máňa. Naše konverzace se téměř výhradně točí kolem toho, jak holčička roste, krásní, co asi právě v tuto chvíli dělá a vnuččin život se stal naším životem.

V restauraci, kam chodím na pivo stáčí rozmluvu na to, jak rozkošnou mám vnučku a připadá mi, že dědky, se kterými tam jsem moje vyprávění zrovna nebaví a vytrhuje je od diskuse o fotbalu či politice.

Místo nahatých křehotinek známým mailuji fotečky vnučky s dovětkem jak je roztomilá. Byt máme polepený fotografiemi dokumentujícími její první den života až do teď. Návštěvy oblažujeme promítáním filmů, kde milovaná vnučka vytváří hlavní roli, a teprve po třech hodinách, kdy se nám zdá, že návštěva upadá do hlubokého spánku, od videí upouštíme, abychom prohodili jaký vnučka udělala pokrok, protože si přestala matlat jídlo po celém obličejíčku a strkat prstíčky do nosánu.

Nadšeně si s návštěvou připijeme na vnuččin první zoubek, přičemž se nám zdá, že se to líbí i návštěvě. Žena Máňa lidem s neutuchající něhou vykládá, jak si vnučka vždycky zdárně po jídle ublinkne a usne. A já už se dávno přestal ošívat, protože vím, že to tak má být. Dodnes mě ale udivuje, proč se rozplývají nad tím, když si vnučka pšoukne. "No jo, vidíš, ty moje malá hodná holčičko, jak sis krásně pšoukla. Tak to má být, udělala jsi mi radost", chválí maminka dcerušku za řachu, po které začne chřadnout květena, ránu, za kterou by se ani dospělej chlap nemusel stydět a kterou nečekáte od tak křehoučké holčičky, jako je vaše vnučka.

A tak se děťátko chválí, zvláště, když do nočníčku udělá bobek, pořád se mu nakupují věci, které vůbec nepotřebuje, člověk zakopává o hračky a s nadšením uvítá první nesmělé krůčky. A vadí vám pramálo, když vám vnučka s urputným výrazem ve tváři ničí vaše cenné starožitnosti a demoluje byt. Zjihnete, když jako vůbec první slůvečko vnučka zaštěbetá - "děda" a jdete do kolen, když k vám příběhne s otevřenou náručí, obejmě vás, dá vám sladkou pusinku a přitom vás pošimrá vlásy na tváři.

A to jsou zážitky, které vás učiní stoprocentně šťastným penzistou, kdy zapomenete na vrásky, neduhy a na to, že vám neberou ryby a hrajete mizerně tenis, protože, věřte, není nad to mít někoho rád a vědět, že někdo má rád vás.

Ivan Kolařík

Zásoby odpadů a neukáznenost lidí jsou bezedné

Proč bychom návštěvu na tomto světě nemohli prožít ve slušném prostředí? Bez dvou korun pět stovek musí platit každý občan Ostravy (i kojeneček) za tzv. popelnice. V oblasti komunálního odpadu tedy rok co rok hospodaří magistrát s částkou řádově 160 mil. korun. Jak? Co vlastně 315 000 Ostravanů za tyto peníze může dostat a dostává?

O zhruba šedesát tisíc tun komunálního odpadu, který se v Ostravě za rok nahromadí, se y musí někdo postarat. Jinak by se lidé už dávno brodili po kolena v odpadcích a epidemie by život ve městě vážně ochromily.

"Komplexní služby v této oblasti zajišťuje závod na zpracování odpadů OZO Ostrava," říká Allan Pavlica, vedoucí komunálního a bytového odboru ostravského magistrátu. "Znamená to nejen sběr, svoz a třídění, ale i zneškodnění odpadu. Každý občan se tak vlastně dostává do systému, který zahrnuje mnohem více činností, než jen vyprázdnění jeho popelnice."

Škála služeb je skutečně rozmanitá. Nevíte například, co se starým nábytkem? Na bezplatné lince 800 100 699 si můžete objednat odvoz s tím, že trasa k vám bude logisticky zpracována a náklady na dopravu se pak rozpočítají mezi všechny zájemce.

Po celé Ostravě funguje sedmáct sběrných dvorů, do kterých lze bezplatně zanést různé chemikálie, oleje, autobaterie, pneumatiky a podobně. V šesti obvodech tyto dvory sice nejsou, ale tam zase fungují tzv. sběrný mobilní, kdy technika na zpracování odpadu přijede přímo na místo. "Ve světě je sběrných dvorů zpravidla méně, než u nás," podotýká Allan Pavlica.

Sběr odpadků z kontejnerů, ať už velkoobjemových (1100 litrů), nebo klasických (240, 110 a 70 litrů) pak tvoří samostatnou kapitolu. Směsný odpad z nich putuje na skládku, kde je uložen, hutněn a bioplyn z něj je využíván pro výrobu energie. Zdaleka ne všechnen odpad však končí na

Co zpracovatelský závod OZO na svých linkách vytrídí, to pak slouží jako suroviny pro další zpracování. Že je důležité mít v odpadech pořádek, to chápou i jednotlivé ostravské obvody. Například v rámci probíhajícího "jarního úklidu" si už v předstihu začaly domlouvat umístění velkoobjemových kontejnerů, někdy i nad své kvóty. Všechno tedy vypadá jako idylka. Ale je to tak ve skutečnosti?

"Jeden stěžejní problém při nakládání s odpady ve městě skutečně je," uvádí Allan Pavlica. "Je to neukáznenost lidí. Při tak dobře vybudovaném systému přece není sebemenší důvod k tomu, aby se vedle popelnic na sídlišťích objevovaly koberce, nábytky, demoliční sutě a podobně. Občané je tam odkládají zvlášť ve večerních hodinách s vědomím "však on se někdo postará". Ale stačí, aby párkrát zapršelo, nábytek se začne rozpadat a jsou z něj velmi nebezpečné hračky či trampolíny pro děti. V minulosti jsme už udělali zátaž na takové odpady a doufali jsme, že lidem jednou musejí dojít, a že už nebudou mít k těm popelnicím co dávat. Ale zásoby občanů jsou prostě bezedné."

Během posledních tří let byla magistrátem oslovena i městská policie, aby strážníci lidem domlouvali a vysvětlovali. "Nyní už tyto přestupky budou pokutovat," dodává Allan Pavlica. "Proboha, vždyť jsme tady na světě jenom chvíli, tak proč bychom tuto návštěvu nemohli prožít ve slušném prostředí?"

Jiří Muladi

Centrum odpadové výchovy společnosti OZO Ostrava s.r.o.

nabízí seniorům organizovaným v klubech a sdruženích na území města Ostravy možnost zúčastnit se vzdělávacího programu s názvem

Odpadové desatero

který má přiblížit:

- jak funguje systém hospodaření s odpady,
- jak správně třídit odpad,
- jak a kde se tříděný odpad dále zpracovává,
- kde jsou sběrné dvory a k čemu slouží,

a další informace a poznatky pro tolik potřebné nakládání s komunálními odpady. Program může být doplněn o exkurzi do provozů a seznámit se způsoby zpracování separovaných složek odpadu.

Informace na adrese:

Frýdecká 680/444
719 00 Ostrava-Kunčice
Tel.č. 596 251 241, 602 183 374

Jak se vypořádat s podvodníky?

S pytlíkem plným drůbežích kostiček vystoupala starší paní po schodech do informačního centra **Sdružení obrany spotřebitelů** na Střelnické ulici v Ostravě. Měl to být "corpus delicti" toho, jaká byla husa, kterou si pořídila k obědu.

"Za krátkou dobu, co tady fungujeme, to byl nejkurióznější případ," říká s úsměvem Marcela Reichelová, koordinátorka tohoto centra. "Paní tvrdila, že už při koupi byla husa scvrklá a měla na sobě hodně ledu, ovšem s okousanými kostmi coby důkazem se toho moc pořídit nedá. Mohla jsem jí poradit jen návštěvu potravinářské inspekce."

Denně přichází do poradny osm až deset lidí, z nichž většina je pěkně nabroušená. „Nejčastěji se chodí ptát, co dělat se zamítnutými reklamacemi na boty a mobilní telefony. Ale čím dál více se začínají objevovat problémy s prodejními zájezdy, zvlášť u seniorů," dodává Marcela Reichelová.

Spory seniorů týkající se prodejních zájezdů začínají v okamžiku, kdy si uvědomí, že za zboží zaplatili třikrát i pětkrát vyšší cenu než v obchodě a chtějí je vrátit. Mají na to ze zákona 14ti denní lhůtu, jenže prodejci přišli na podvodnou fintu. V dokladu o prodeji zaškrtnou kolonku, že přijeli na pozvání - a v takovém případě lhůta na vrácení zboží neplatí. Odstoupit od kupní smlouvy je pak problém. Jak se dá řešit? „Doporučujeme ofoťit pozvánku, zapsat si dva až tři svědky a s doklady o koupi požadovat vrácení peněz. Lze dokonce jít až do trestního oznámení. Podobný účinek mají při reklamacích i řešení přes soudní znalce. V případě prohraného sporu firmy zaplatí také všechny další náklady. A víte, že reklamaci lze uplatnit i tehdy, jestli nemůžete najít od zboží účet, nebo záruční list? Stačí k tomu svědectví třetí osoby. „Ano, zákon to říká," potvrzuje koordinátorka, „ale s tím dosud zkušenosti nemáme. Také je nutno dodat, že nejsme právníci. Sdružení obrany spotřebitelů je nezisková organizace, která má informační centra ve všech krajích republiky.“ (di)

Jiří Carbol: Dělal to z úcty k člověku

Eutanázii ne, hospic ano

Když byl starostou v Dobré u Frýdku Místku, šli za ním při mítinku kvůli vybudování obchvatu všichni spoluobčané se svíčkami v rukou. Když byl náměstkem hejtmána pro kulturu, zdravotnictví a sociální věci, patřil k nejznámějším politikům kraje. Nyní je poslancem

dolní komory ČR, aktivně prosazuje tzv. protikuřácký zákon a otevřeně se staví proti eutanázii: Jiří Carbol.

Co vás vede k zásadnímu postoji proti eutanázii?

Myslíte, že opravdu není lepší v odůvodněných případech utrpení a bolesti člověka zkrátit?

Jako křesťan a člověk si velmi vážím lidského života - proto jsem skutečně proti eutanázii. Víte, existují možnosti, jak umožnit lidem důstojné umírání včetně možnosti prožít tento okamžik s blízkými lidmi. Jedním z takových zařízení je například hospic. Kromě toho, zákon o eutanázii velmi svádí k případnému zneužití a toho se obávám nejvíc. Je řada příbuzných, kteří se nemohou dočkat, aby už mohli dědit...

Jaký vliv měla tato Vaše filosofie na snahu o vybudování hospice svatého Lukáše?

Podstatný. Právě proto jsem tehdy jako náměstek hejtmána intenzivně vyjednával s min. zdravotnictví o přidělení dotace, která byla nutná pro zahájení výstavby hospice. Společně s ředitelem Charity Ostrava Martinem Pražákem jsem jezdil do Prahy a loboval za peníze na stavbu v Ostravě. Mimochodem, nebylo vůbec jednoduché pražské úředníky přesvědčit.

První hospic v Moravskoslezském kraji funguje od září. Byl jste na jeho otevření?

Ano, jedná se o hezkou stavbu v příjemném prostředí. Zařízení posvětil biskup F.V. Lobkowicz a mj. přitom řekl, že hospic neslibuje uzdravení, ale také nebere nádeje. To je pro lidi,

kteří stojí na prahu smrti, velmi důležité. Já se problematice hospiců věnuji dál, neboť v příštím roce hrozí, že nebudou mít dostatek peněz na provoz. Jsem přesvědčen, že je nutno upravit zákon o sociálních službách a příslušnou položku tam doplnit.

Čím je hospic výjimečný oproti nemocnici?

Výjimečnost vidím v lidech, kteří v hospicích pracují, lépe řečeno slouží svým bližním. Jsou obětaví a většinou mají bohatý duchovní život. Protože se často setkávají se smrtí, jsou k pacientům citlivější. Všechny lidi, kteří pracují v těchto zařízeních obdivuji.

Znáte Vy sám na dané téma nějaký moudrý citát?

Ano, od Johna Lennona: Život je to, co se děje zatímco my si plánujeme něco jiného. (di)

Počítače? Internet? To nikdy nepochopím!

Není lehké se vyrovnat s novými poznatky a informačními technologiemi. Seznámení s nimi však vede k rozvíjení tvůrčích schopností a přispívá k zvládání nároků moderní společnosti.

Důležité a také potřebné je rozvíjení vzdělávání občanů všech věkových kategorií.

Že je tento problém zvládnutelný dokazují seniorské internetové stránky www.seniortip.cz

Nabídka kurzu výuky práce na PC

pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Z široké nabídky to jsou např.:

Základy práce na PC - Operační systém Windows:

princip a struktura, manipulace se soubory, ovládání PC
Délka kurzu: 10 vyučovacích hodin (5 týdnů po 2 hod.)

Cena kurzu: 300 Kč

Všichni zúčastnění mají k dispozici bezplatnou poradnu a konzulta.

Uživatelské programy: Word, Excel, Power Point, Internet a elektronická pošta a další...

Nabídka dalších kurzů

Inf. tel. č.: 606 411 643, 603 930 321, 732 344 014

WEB HOSTING

IDEÁLNÍ HOSTING
MÍSTO PRO VAŠE WWW STRÁNKY

DOMÉNY CZ
EU, COM, NET, ORG, ...

4 000 MB prostoru

Podpora PHP

Databáze MySQL

Neomezený počet e-mailů

Neomezený počet domén 3. řádu

Antivirová ochrana e-mailů

Antispam pro příchozí e-maily

www.SvetHostingu.cz

MÍSTO PRO VAŠE WWW STRÁNKY

4 000MB místa
jen za 74 Kč
měsíčně

e-mail: info@svethostingu.cz - +420 739 771 903 - cena uvedena bez DPH

Mám problém,

kterému říkám psychické vydírání starých lidí, zejména těch, kteří nejsou právě technicky zdatní. Je to tak, že jsem propadla kouzlu současné techniky. Pořídila si počítač, naučila na něm psát, no a pak si nechala nainstalovat internet. Žádné hledání v encyklopediích, či mapách, kuchařské recepty, dopisy na druhou stranu oceánu, fotky prasynovce vidím v ten den, kdy jej v Praze vyfotí.

Jenže tahle pohoda trvá jen do chvíle než se nad městem ukáže bouřka. Internet přestane fungovat celému domu, pak se po intervenci za čtyři dny rozjede, ale bohužel ne u mne. Tak volám firmu, která systém instalovala a má za něj ručit. Jenže ta moc nereaguje, protože za prvé - neposlala jsem SMS (mám jen pevný telefon), nebo za druhé - nepodala jsme zprávu Emailem (svatá ty prostoto!). Pak mechanik po týdnu přijde, řekne, že všem v baráku to jde, a jen mně ne, protože mám starý počítač. Vždyť jsem na přenosném počítači radiové připojení funguje!

Odporují mi a tvrdím, že mé „98“ mi docela stačí, a tak se dozvídám, že mám určitě špatnou paměťovou kartu, a že mám mašinku dát k nim do opravy, kterou samozřejmě zaplatím. Nevím, co je karta, ale namítám, že kromě internetu počítač funguje. Technik otráveně odejde a já to zatím nevzdávám, žádám dost důrazně pana majitele firmy, aby vše po svém pracovníkovi zkontroloval. Opět je mi sděleno, že vše zaplatím, neb oni garantují jen připojení a ne mou techniku. Souhlasím, majitel párkrát přehodí nějaká číslíčka na monitoru, paměťová karta zřejmě je OK a za chvíli internet šlape i na mém starém počítači. Stojí mne to dvě stovky bez dokladu a přemýšlení, zda to není nějaký druh psychického násilí na nás, kteří jsme jen uživateli a ne technickými machry, na které si tito, ale často i jiní podnikatelé troufají. Tentokrát firmu nejmenuji, ale příště budu varovat jejich případné klienty.

Františka Bohatá

Co je to stáří?

Vždyť je to jen pár listů popsaných v kalendáři. Tyto listy rádi obrací seniori v Chlebovicích. Návštěvují pravidelně každý čtvrtý klub seniorů v hezkém prostředí domu č.p. 1 - Fojtství - dům včelařů, kde je také umístěno muzeum včelařů a muzeum obce Chlebovice. Místnosti v přízemí jsou využívány k různým akcím a také ke klubové činnosti. Patří k nim odborné přednášky, besedy se členy odborů magistrátu města F.-Místku, besedy nad knihou. Velmi zajímavá byla beseda s p. Halešem o vzniku obce Chlebovice a s p. Žižkou nad kronikou obce, v níž zachycuje veškeré dění v obci. I náš klub má svou kroniku vedenou Zdenkou Kupčákovou. Z bohaté kulturní činnosti jmenuji návštěvy divadla, zájezdy za poznáním malebných koutů naší Moravy a také sousedního Polska.

Snažíme se udržet tradici "Krmáňové zábavy", pořádáme večírky s názvem "Brýlatý", "Papučový" či "Kloboukový", Josefovskou zábavu, smažení vaječiny, vánoční posezení, oslavy Dne matek a Dne seniorů. Ve všech akcích jsou zapojeni členové svými nápady a uměním, v zajištění dárků do tomboly-hlavně domácí kuchyně.

Ve dnech bez akcí, se členové umí o zábavu postarat sami vyprávěním, či hrou kuzelet, které jsou umístěny v zahradě mezi úly. a které vyrobil p. Kozel. O zábavu je tak postaráno. Vždyť!

Kdo se na svět usmívá,
ten ze života radost mívá,
kdo se na svět mračí,
tomu stolet nestačí.

Za to vše děkujeme naší sedmdesátileté předsedkyni Marii Krkoškové. Dík patří rovněž manželům Krpcovým a paní Mazurové za obětavou práci. Poděkovat je třeba také městu Frýdek-Místek za finanční pomoc ve formě dotace, díky níž mohou toto vše naši spokojení seniori absolvovat.

Marie Šnajdrová, Chlebovice

Vážená redakce,

reaguji na článek "A tak mne napadlo" od paní P.P. v zářijovém čísle vašeho časopisu. Dávám jí za pravdu. Cukrárny nechybí v centru města jen o víkendech, ale i ve všední dny. Není kam se jít posadit s přáteli na kávu, zákusek a kus řeči do nekuřáckého prostředí. Velkou škodou bylo zrušení cukrárny v Divadle A. Dvořáka, kde bylo plno před představením i po něm. Také vzpomínám a lituji všech zrušených cukráren, které paní vzpomínala.

Letos na dovolené v Jizerských horách jsme navštívili malé městečko Smržovku, kde na náměstí jsou vedle sebe hned dvě krásné cukrárny s výborným posezením. Tam by se pan starosta měl jet podívat!

Vám děkuji za zajímavý časopis, který hned po přečtení putuje k naší 84leté babičce, která ho už netrpělivě očekává. Hodně zdraví vám všem přeje

Goudelová Ludmila
Ostrava-Zábřeh

Občanské sdružení SENIOR SERVIS

hledá dobrovolníky pro péči o osamělé seniory v Ostravě a okolí. Jedná se o aktivitu průměrně jednou týdně:

- návštěvy
- doprovod k lékaři
- doprovod na procházce
- předčítání
- donášky knih
- drobné služby

Dobrovolníci mají hrazeno místní jízdné a pojištění.

V případě zájmu volejte na tel. č.: 776 774 157; 603 887 684; 776 347 326 (stačí prozvonit).

Dotováno Magistrátem města Ostravy a Ministerstvem vnitra.

Seniori přijďte mezi nás

Pokud chcete být informováni o záležitostech prospěšných pro život seniorů a zdravotně postižených přidejte se k nám.

Schůzky organizací koordináční rady seniorů a zdravotně postižených

se konají v KZ Jízdárna v Ostravě (za krajským úřadem) v termínech: 30.1.; 27.2.; 26.3.; 30.4.; 28.5.; 25.6. - začátek v 9 hod. Kontakt - Ing. L. Pásek, předseda Koordináční rady seniorů a zdravotně postižených (Tel. 596 632 772)

Vydává Společnost senior, obč. sdruž., za přispění grantu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Statutárního města Ostravy a Městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz.

Zodpovědný redaktor: Ing. Ludmila Holubová

Redakční rada: MUDr. Blanka Malá, Mgr. Pavla Pešatová,

Ing. Lubomír Pásek, MUDr. Hugo Příbyl, Ph.D.,

Marie Kalinová, Ing. Jiří Muladi, Hana Juračáková

Registrační značka MK ČR E 14221

Adresa redakce: Společnost senior, Na Jízdárně 18,

702 00 Ostrava 1

IČO 265 95 982

Tel.: 728 466 105

e-mail: info@seniortip.cz

www.seniortip.cz

Senioři se v Atlantiku zajímali nejen o kulturu

Nejstarší fungující klub v Ostravě má název Atlantik a rejstřík jeho programu je bohatý. Najdete v něm jak cestopisné přednášky, divadelní a koncertní představení, tak i pravidelná diskusní setkávání seniorů. Jedním z těch, kteří přijali pozvání mezi seniory na podzimní besedu byl náměstek hejtmana

Moravskoslezského kraje Bc. Petr Adamec, aby odpovídal na otázky z oblasti sociálních věcí a kultury.

„Na takových akcích mám okamžitou zpětnou vazbu, proto se jich rád zúčastňuji,“ řekl Petr Adamec po debatě. „Zájem přítomných byl evidentní a myslím, že informace, které dostali, jim budou užitečné.“

Senioři se především ptali na fakta související s uplatňováním nového sociálního zákona, jako jsou příspěvky na péči a preference péče o seniory v domácnosti. Na řadu však přišlo i financování ústavů, které se této oblasti věnují profesionálně. Taková zařízení dostávají finance ze tří zdrojů: od státu mají dotace dvojího druhu a třetím zdrojem jsou příspěvky samotných klientů. Náměstek Adamec však připomenul, že ačkoli je nový sociální zákon nastartován správným směrem, jisté anomálie se získáváním příspěvku v něm bude zapotřebí upravit. „Zároveň očekáváme, že až se systém ustálí, budou si moci klienti skutečně sami volit poskytovatele služeb a tak vznikne konkurence, která jejich pozice vylepší. Už nyní je to zčásti pozorovatelné,“ dodal.

V oblasti kultury pak seniory zajímaly mimo jiné slevy na vstupném u těch objektů, jejichž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Jedná se o čtyři muzea se dvěma desítkami poboček (ve Frýdku Místku, Novém Jičíně, Českém Těšíně a Bruntále), včetně Těšínského divadla, Vědecké knihovny i Domu umění v Ostravě. Při projednávání této problematiky náměstek Adamec slíbil, že v organizacích, kde tato sleva ještě není zavedena, ji za krajský úřad projedná. Zároveň dal přítomným tip na výlet: ve frenštátském muzeu je nově otevřena expozice, která se týká vystěhovalcův do Ameriky a významných rodáků města. (di)

Výstavu malíře B. Bartoše uvedla jeho dcera B. Bartošová

Muzeum ve Frenštátě pod Radhoštěm bylo otevřeno v červnu 2007 po rozsáhlé rekonstrukci, jejíž náklady, spolufinancovány EU a Moravskoslezským krajem, přesáhly částku 30 mil. Kč.

Muzeum nabízí devět expozic, které čerpají z historie, národopisu, zvyků, přírodního bohatství a vystěhovalectví obyvatel regionu v 19. a počátku 20. století do USA.

Slavnostní otevření muzea dne 16.6.2007

Stálé expozice:

- I. **Paměť města** - historie města a regionu
- II. **Jitřenka východu** - frenštátská společnost ve 2. polovině 19. století
- III. **Kolébka české turistiky** - Pohorská jednota Radhošť a tradice lyžařského sportu
- IV. **Doteky přírody** - geologie, botanika a zoologie
- V. **Pánbu, všichni svatí a ti druzí** - Rok pod horami - národopis Frenštátska
- VI. **Tam za mořem** - vystěhovalectví z Frenštátska
- VII. **Člunek zpívá** - rukodělná - tkalcovská výroba, pletářství a barvířství, počátky tkalcovské tovární výroby
- VIII. **Pod Radhoštěm domov můj** - kulturní tradice a přítomnost regionu
- IX. **Terče střeleckého spolku**

Aktuální výstava: "Malíř a legionář Břetislav Bartoš"

Výstava trvá do 31.12.2007

